

Tabor College
Werenfridus

Toetsbeleid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	3
Onderwijsvisie.....	4
Waarom toetsen we?.....	5
Onze uitgangspunten.....	6
Literatuurlijst.....	11
Bijlagen.....	12
Bijlage 1: Afspraken tijdens de toetsweek.....	12
Bijlage 2: Afspraken met leerlingen en docenten over de toetsweek.....	13
Bijlage 3: Fraude bij toetsen.....	14
Bijlage 4: Kwaliteit van toetsen.....	15

Inleiding

Op Werenfridus staan we voor onderwijs van hoge kwaliteit. Toetsing zien we als middel om de voortgang van het leerproces te meten. De beoordeling van deze toetsen heeft consequenties voor het rapport, de bevordering, determinatie of een diploma.

De **visie op toetsing** komt logischerwijs voort uit onze onderwijsvisie.

Het doel is dat docenten en leerlingen op vakniveau kunnen onderzoeken of leerlingen de benodigde kennis, vaardigheden en inzicht beheersen.

Het toetsbeleid is geldend voor alle leerlingen op school, met uitzondering van leerlingen die een traject op maat volgen.

Op onze school wordt hard gewerkt aan goed onderwijs. Goede en betrouwbare toetsing is daar een belangrijk onderdeel van. Toetsing is immers de schakel tussen onderwijzen en leren: met toetsing stellen we vast of de leerlingen hebben geleerd wat in het onderwijs werd behandeld. In het toetsbeleid is vastgelegd wat de gedeelde afspraken zijn over hoe we toetsen vormgeven, afnemen en beoordelen. Dit toetsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Naast het toetsbeleid is er een PTA (programma van toetsing en afronding, gericht op schoolexamens en centraal eindexamen). Het PTA is leidend voor de (voor-) examenklassen. Het toetsbeleid en examenreglement zijn op elkaar afgestemd. Mocht dat niet zo zijn, dan gaat het examenreglement voor.

Voor toetsing zijn algemene toetsdoelen geformuleerd. Voor situaties en vraagstukken waar geen afspraken voor zijn gedefinieerd in dit toetsbeleid, gelden twee uitgangspunten:

1. De vakgroep bepaalt in dit soort situaties de handelwijze, in lijn met de rode draad van de toetsvisie.
2. Maatwerk blijft mogelijk in bijzondere situaties, mits in overleg met de vakgroep en de teamleiders, en in lijn met de visie op toetsing.

Onderwijsvisie

Kernbegrippen in onze onderwijsvisie zijn: (sociale) betrokkenheid, zelfstandigheid en motivatie. Deze begrippen weerspiegelen wat we onze leerlingen willen meegeven en hoe we dit als personeel uitdragen.

Sociale betrokkenheid binnen en buiten de les

Op Werenfridus streven we ernaar dat we een actieve rol hebben in de opvoeding van onze leerlingen. We willen onze leerlingen vaardigheden en kennis meegeven om duurzaam met hun omgeving om te gaan, met zicht op en het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen handelen, maar ook met een oog op de ander en de omgeving. We willen onze leerlingen voorbereiden om zich staande te houden in de maatschappij en een actieve rol te kunnen pakken om de maatschappelijke uitdagingen aan te kunnen gaan.

Motivatie

Volgens de zelfdeterminatietheorie van Deci & Ryan (2000) is een leerling of collega gemotiveerd wanneer hij relatie, competentie en autonomie ervaart. Pink (2009) voegt hier urgentie aan toe. Een motiverende les is herkenbaar en voorspelbaar, met benoemde leer- en lesdoelen, duidelijke structuur en toegang tot alle benodigde informatie op één platform: een platform als SOM of Google Classroom. We stimuleren verbinding (relatie), formatief handelen (competentie) en differentiatie (autonomie). Door de lesinhoud te verbinden aan de omgeving, door duidelijk te maken wat je aan het geleerde hebt, kan de docent urgentie creëren.

Zelfstandigheid en doorzettingsvermogen

Sinds de pandemie zien we dat leerlingen meer moeite hebben om aan de gewenste studielast te voldoen. De concentratieboog neemt af en het niveau van taal en rekenen gaat achteruit. School heeft niet meer de prioriteit die het tien jaar geleden had (Staat van het onderwijs, 2024). Dit uit zich onder meer in een verminderende doorstroom op de havo. Dit heeft de komende vier schooljaren onze aandacht nodig.

Als basisvoorwaarden voor het vormen van een zelfstandige leerling met doorzettingsvermogen, wordt door het personeel o.a. het stimuleren van zelfredzaamheid, veiligheid, vertrouwen, positieve feedback, uitdaging en keuzevrijheid genoemd. Het vereist sturing en een bewustwordingsproces om dit te bewerkstelligen bij leerlingen.

Motivatie lijkt de sleutel te zijn om leerlingen te activeren. Intrinsiek gemotiveerde leerlingen werken zelfstandig en tonen meer doorzettingsvermogen.

Waarom toetsen we?

Er zijn **zes** redenen geformuleerd door het voltallige personeel waarom we **willen** toetsen.
We toetsen:

1. Om vast te stellen waar de leerling staat.

Bijvoorbeeld...

- Om leerlingen en docenten inzicht te geven in wat de leerling weet, kan en snapt.
- Om leerlingen en docenten inzicht te geven in hoeverre de lesstof is verwerkt.
- Om leerlingen en docenten inzicht te geven in hoeverre de gestelde leerdoelen zijn bereikt.

2. Om te kunnen bepalen wat de volgende stap in het leerproces is.

Bijvoorbeeld...

- Om leerlingen en docenten meetpunten en motivatie voor de volgende stap te geven.
- Om feedback richting die volgende stap te genereren.
- Om feedback voor de docent te genereren: hoe effectief was de instructie/de lesaanpak?

3. Om het leerproces te structureren.

Bijvoorbeeld...

- Om onderwerpen/leerdoelen af te bakenen / af te sluiten.
- Om leerlingen te helpen met het (leren) plannen.

4. Om de leervoorgang te kunnen rapporteren en verantwoorden.

Bijvoorbeeld...

- Om ouders, leerlingen, docenten en MT te kunnen informeren over leervoorgang.
- Om besluiten te verantwoorden.

5. Om het niveau te kunnen bepalen.

Bijvoorbeeld...

- Om de juiste informatie te verzamelen om tot een juist besluit te komen.
- Om leerlingen op het juiste niveau/in het juiste profiel te kunnen plaatsen.
- Om de determinatie goed te kunnen onderbouwen.
- Om besluiten rond overgang/zittenblijven valide en betrouwbaar te kunnen onderbouwen.

6. Om leerlingen te trainen in examinering.

Bijvoorbeeld...

- Om leerlingen te trainen in het maken van toetsen/examens.
- Om leerlingen voor te bereiden op de vervolgstudie.

Onze uitgangspunten

Dit toetsbeleid is erop gericht kaders te bieden voor toetsen op Werenfridus, met als doel om leerlingen en docenten rust en structuur te bieden. De achterliggende gedachte is dat het beleid bijdraagt aan het stimuleren van doorlopend leren en daarmee het verbeteren van de leerresultaten.

- Onze toetsing geeft inzicht in de beheersing van de verschillende leerdoelen. Deze biedt concrete informatie om leerlingen vervolgens op hun eigen niveau te begeleiden en te differentiëren. Achterblijvers kunnen geholpen worden om alsnog de leerdoelen te behalen; voorlopers kunnen verder worden uitgedaagd.
- Deze differentiatie (maatwerk) maakt ons onderwijs tevens meer 'passend-onderwijs-*proof*'.
- We bouwen succeservaringen in voor onze leerlingen: in het leerproces en in de toetsing.
- We helpen onze leerlingen te reflecteren op hun eigen ontwikkeling en prestaties, aan de hand van de gestelde leerdoelen.
- We zien toetsing als:
 - o ijkpunten in het onderwijsproces, om vast te stellen waar de leerling staat in het leerproces;
 - o instrumenten om tot een valide en betrouwbare beoordeling te komen van de mate waarin de leerling de leerdoelen beheerst;
 - o een middel om inzicht te krijgen in de kennis, vaardigheden en inzichten van de leerling;
 - o een manier om docenten, leerlingen, ouders en schoolleiding inzicht te geven in de voortgang van het leerproces;
 - o een aanleiding om leerlingen gericht verder te kunnen helpen in hun ontwikkeling.

Uitgangspunten in de praktijk

- We werken in semesters. Elk semester wordt afgesloten met een toetsweek waarin toetsen kunnen worden afgenomen.
- Elk vak neemt maximaal zes toetsen per schooljaar af. Dit wordt de helft bij een half-jaars vak.
- Het minimum aantal toetsen is gelijk aan het aantal lessen uit de lessentabel, met een minimum van twee. Bijvoorbeeld: bij wiskunde heb je 3 uur in de week les, dus minimaal 3 toetsen per jaar.
- Elk vak geeft minimaal één toets voor de eerste leerlingbesprekingen. (met uitzondering van de halfjaarsvakken die na het rooster omslagpunt starten)
- In het Programma voor Toetsing en Overgang (PTO) plant elk vak haar toetsen voor het jaar. In het PTO wordt rekening gehouden met de toetsdruk van leerlingen.
- Alle theoretische vakken geven een toets in elke toetsweek. (met uitzondering van de halfjaarsvakken)
- Het is niet toegestaan meerdere toetsen te combineren tot één cijfer.
- We leggen de resultaten van de toetsen vast in Somtoday.

Toetsomstandigheden

Als er door externe omstandigheden (extreem omgevingsgeluid, niet het juiste toetsmateriaal door school aangeleverd, werkzaamheden, etc) afbreuk wordt gedaan aan de concentratie van leerlingen tijdens het maken van de toets, dient hier rekening mee gehouden te worden in de beoordeling. 'Normale' omgevingsgeluiden die passen bij een school vallen hier niet onder. De docent kan, al dan niet in overleg met leerlingen, de toets ongeldig verklaren.

Vorbereiding van toetsen

- De vakgroep bepaalt welke leerdoelen getoetst worden en op welke manier dat gebeurt.
- De vakgroep stelt gezamenlijk vast wat de geschikte toetsvormen zijn en welke binnen een toetsweek passen, of beter daarbuiten.
- Cumulatief toetsen behoort tot de mogelijkheden. Bij cumulatief toetsen worden (delen van) de leerdoelen van een vorige toets meegenomen in de nieuwe toets. Iedere toets kan dus over nieuwe leerstof gaan, in combinatie met eerder behandelde leerstof.
- Elke vakgroep levert de informatie aan voor het PTO. In het PTO wordt overzichtelijk gemaakt welke toetsen per leerjaar worden afgenomen, welke stof wordt getoetst en in welke periode dat plaatsvindt. Daarin staat ook de weging per toets. Dit PTO wordt volgens afspraak gedeeld. Zo kunnen teamleiders, docenten en leerlingen zien wanneer welk vak een toets afneemt. Daarnaast valt dan ook direct op waar de piekmomenten zitten en kan er misschien nog wat geschoven worden. Voor 1 oktober wordt het PTO gedeeld met de leerlingen.
- Leerlingen krijgen uiterlijk **4 weken** voor aanvang van de toetsweek het rooster.
- Leerlingen horen uiterlijk **3 weken** van tevoren wat de inhoud wordt van een toets.
- Bij elke toets worden de beoordelingscriteria van tevoren vastgesteld en vastgelegd door de docent, waar mogelijk in overleg met de vakgroep.

Uitvoering van de toetsen¹

- Jaarlijks worden twee toetsen afgenomen in de lesvrije toetsweken. De andere toetsen worden volgens het PTO afgenomen in de lessen of op afgesproken momenten die in de jaaragenda vastgelegd zijn.
- Voor leerlingen met extra faciliteiten bij afname van de toets **in de les** geldt dat de docent bepaalt hoe dit vorm krijgt. Er valt te denken aan minder opgaven, een andere normering of toetsvorm of een kortere toets zodat de toets binnen een lesuur afgenomen kan worden. Een aanpassing mag geen invloed hebben op de te toetsen leerdoelen.
- We sluiten elk semester af met een **lesvrije** toetsweek. In elke toetsweek neemt elk theoretisch vak een toets af. Praktijkvakken kunnen gebruik maken van de toetsweek, maar kunnen ook een eigen planning aanhouden, mits deze in het PTO gedeeld is.
- In de toetsweek zijn er blokken van 50 minuten met een maximum van 100 minuten per dag, exclusief verlenging voor leerlingen met extra faciliteiten. Een toets duurt niet langer dan 100 minuten. In principe maakt elke leerling van de klas dezelfde toets.
- Toetsen duren in principe 50 minuten (exclusief verlenging). Er is mogelijkheid tot een langere toets dan 50 minuten in de toetsweek in overleg met de teamleider.
- Vijf schooldagen voor de start van de toetsweek zijn leerlingen toetsvrij.
- In de week voorafgaande aan de toetsweek wordt geen huiswerk gegeven over stof die niet in de toetsweek getoetst wordt.

¹ Uitvoering van de toetsen vormt de basis voor de organisatie van de toetsweek.

- Het maximum aantal toetsen en/of inlevermomenten van opdrachten die als toets meetellen buiten de toetsweken wordt (per leerling) gesteld op **vijf** per week, met een maximum van **twee** per dag.
- Een toets kan weging 1 of weging 2 hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld onderscheid gemaakt worden tussen praktische opdrachten en schriftelijke toetsen.

PTA en toetsen

- In de bovenbouw geldt ook het maximum van zes toetsen per vak per schooljaar.
- Schoolexamens die worden afgenomen in voorexamenklassen tellen mee als één van deze zes toetsen.
- De vakgroepen bepalen met welke weging het cijfer voor een schoolexamen meetelt voor het rapport, met een maximale weging van 4.
- Voor toetsen binnen het Plan van Toetsing en Afsluiting (PTA) geldt de inhaal- en herkansingsregeling zoals opgesteld in het examenreglement.

Inhaalregeling voor toetsen afgenomen buiten de toetsweek

- De docent noteert in Somtoday met een sterretje dat het werk niet gemaakt is of besluit in overleg met de teamleider dat de toets niet ingehaald hoeft te worden en vult dan een vrijstelling in.
- Leerlingen mogen alleen vooraf uitstel voor een toets krijgen als zij een geldige reden voor dit uitstel hebben. Het uitstel kan alleen bij de teamleider worden aangevraagd en die beoordeelt de aanvraag.
- Als een leerling om een geldige reden een toets gemist heeft, moet de leerling binnen twee dagen nadat de leerling weer op school is, contact opnemen met de docent en een voorstel doen om de toets in te halen.
- Er zijn vaste inhaalmomenten die georganiseerd worden door PeRu. De docent kan gebruik maken van deze inhaalmomenten.
- Ongeoorloofd verzuim: als een leerling met een ongeldige reden een toets gemist heeft (dit kan ook een afgesproken in te halen toets zijn) neemt de teamleider maatregelen.
- Het staat de docenten vrij om zelf individuele afspraken te maken met de leerlingen over het inhalen.
- Leerlingen halen gemiste toetsen zo veel als mogelijk voor de eerstvolgende leerlingbesprekingen in. Als een leerling in gebreke blijft, kan de teamleider maatregelen nemen.
- Het inhalen van toetsen in PeRu gaat middels het protocol dat daarvoor is vastgelegd.

Inhaalregeling voor toetsen afgenomen in de toetsweek

- De docent noteert in Somtoday met een sterretje dat het werk niet gemaakt is of besluit in overleg met de teamleider dat de toets niet ingehaald hoeft te worden en vult dan een vrijstelling in.
- Leerlingen mogen alleen vooraf uitstel voor een toets krijgen als zij een geldige reden voor dit uitstel hebben. Het uitstel kan alleen bij de teamleider worden aangevraagd en die beoordeelt de aanvraag en stelt de docent op de hoogte.
- Ongeoorloofd verzuim: als een leerling zonder geldige reden een toets gemist heeft (dit kan ook een afgesproken in te halen toets zijn), neemt teamleider maatregelen.
- Leerlingen halen gemiste toetsen in op de inhaaldag of -dagen die kort na de toetsweek georganiseerd worden. De organisatie van inhaaldagen ligt in samenspraak met de portefeuillehouder bij PeRu en de toetscoördinator.
- Er kunnen per inhaaldag maximaal twee toetsen worden ingehaald.
- Voor toetsen die niet op een inhaaldag ingehaald kunnen worden, moeten docenten zelf een afspraak maken met de leerling, maar ook hier kunnen ze gebruik maken van PeRu.

Evaluatie van de resultaten

- De beoordeling van toetsen staat binnen 10 schooldagen in Somtoday.
- Elke leerling krijgt de kans de gemaakte toets in te zien.
- Na het maken van een toets heeft de leerling recht op controle van de beoordeling aan de hand van het correctievoorschrift of beoordelingsmodel.
- Het correctievoorschrift is zo eenduidig mogelijk. Dat kan aangepast en aangevuld worden VOOR het bespreken met de leerlingen om discussie te voorkomen. Ook moet dezelfde toets door verschillende docenten op dezelfde manier beoordeeld worden.
- Voor elk vak geldt dat het cijfer van de eerste toets in de brugklas niet lager mag zijn dan een 4,0.
- Als een leerling niet alle toetsen van het desbetreffende leerjaar heeft gemaakt, kan deze leerling niet, zonder bespreking, worden bevorderd.
- Niet gemaakt werk kan niet worden beoordeeld en kan niet van een cijfer worden voorzien.
- Een cijfer 1,0 moet in Somtoday altijd worden voorzien van een opmerking in het cijfer detail. Een 1,0 vanwege een onregelmatigheid mag enkel door de schoolleiding worden ingevoerd.
- Als een leerling een klacht heeft over een bepaalde toets of beoordeling, bespreekt hij dit eerst met de vakdocent. Als de leerling er niet met de vakdocent uitkomt, kan de leerling deze klacht indienen bij de teamleider.
- Groepsopdrachten worden beoordeeld met een groeps cijfer dat geldt voor alle leden van die groep. Als geconstateerd wordt dat één of meerdere leden van de groep, tegen de afspraken in, een onevenredige bijdrage heeft geleverd, kan een groepsopdracht beoordeeld worden met individuele cijfers. Dit moet tijdens het maken van de groepsopdracht zijn gemeld.

Herkansingsregeling

- Bij constatering door de leden van de vakgroep of teamleider dat er in een bepaalde klas een specifieke toets onvoldoende is gemaakt, kan de vakgroep besluiten dat deze toets herkanst wordt. In overleg tussen de teamleider en de sectieleider is de keuze voor de herkansing onderwerp van gesprek.
Let op: De herkansing moet per jaarlaag afgenomen worden, dus niet voor een enkele klas of voor een enkele leerling. De organisatie van de afname van de herkansing ligt bij de vakgroep.
- In geval van bijzondere omstandigheden kan een vakdocent, in overleg met de teamleider, bepalen of een enkele leerling, dan wel de gehele klas, een toets mag herkansen.
- In geval van bijzondere omstandigheden kan een teamleider, indien mogelijk na overleg met de vakdocent, bepalen of een enkele leerling, dan wel de gehele klas, een toets mag herkansen.

Kwaliteitseisen aan toetsen

- De vakgroep is verantwoordelijk voor de kwaliteit van iedere toets.
- Iedere toets wordt gescreend op kwaliteit en van feedback voorzien door tenminste één andere collega.
- Toetsen hebben een hoge toetskwaliteit: ze zijn valide, betrouwbaar en bruikbaar. Zie bijlage 4.
- Elke toets moet inzichtelijk maken in hoeverre leerlingen de leerdoelen hebben gehaald.
- Deze leerdoelen én de toets- en beoordelingsmethode moeten van tevoren duidelijk zijn voor leerlingen en vakdocenten.
- Minstens één collega per vakgroep heeft voldoende expertise op het gebied van toetskwaliteit om toetsen te kunnen screenen en collega's te kunnen coachen bij het construeren van goede toetsen.
- Na afloop van de toets analyseren docenten de toetsresultaten op basis van de volgende criteria:
 - o Is het resultaat opvallend goed of slecht (vergelijk resultaat met andere klassen)
 - o Is er een opvallende verdeling van de scores binnen een klas en hoe is deze te verklaren?
 - o Welke vragen zijn opvallend goed of slecht gemaakt?
 - o Als de beantwoording van bovenstaande vragen de docent aanleiding geeft om de toets, de toets instructie en/of de normering bij te stellen, dan doet hij voorstellen aan de sectie.
 - o De analyse van de gegeven toets wordt gebruikt ter verbetering van de toets.

Rapportage, bevordering en determinatie

- We streven ernaar om zoveel mogelijk inzicht in de voortgang van het leerproces te krijgen.
- Leerlingen weten hoe het gaat met hun leervorderingen op basis van de behaalde leerdoelen.
- Waar nodig worden behaalde leerdoelniveaus en cijfers voorzien van een toelichting.
- De leervooruitgang wordt besproken in leerlingbesprekingen met docenten en driehoeksgesprekken met leerlingen, ouders en docenten.
- Bevordering geschiedt op basis van de overgangsnormen.
- Advisering geschiedt op basis van formatief handelen, toetsen en een algemeen beeld. Dit algemene beeld omvat bijvoorbeeld werkhouding, vorderingen en gedrag.

Literatuurlijst

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.

Hattie, J. & Timperley, H. (2007). *The power of feedback*.

Onderwijsinspectie (2024). Staat van het onderwijs 2024.

<https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2024/04/17/rapport-de-staat-van-het-onderwijs-2>

024 Pink, D. H. 2009. *Drive: The Surprising Truth About What Motivates Us*. New York: Riverhead Books.

Ruijters, M. & Simons, R. (2012). *Canon van het leren. 50 concepten en hun grondleggers*.

Bijlagen

Bijlage 1: Afspraken tijdens de toetsweek²

Organisatie

- De toetsen in de toetsweek duren 50 minuten of 100 minuten.
- De leerlingen met het recht op extra faciliteiten krijgen bij een 50 minutentoets 10 minuten extra tijd en bij een 100 minutentoets 20 minuten extra tijd. Zij maken de toets af in het lokaal na het einde van de reguliere toetstijd.
- Na 50 minuten (of 100 minuten) verlaten de leerlingen het lokaal, zij gaan zo snel als mogelijk naar het plein en verlaten het lokaal in stilte als er nog leerlingen met extra tijd aan het werk zijn.
- Bij een 100 minutentoets mogen de leerlingen die klaar zijn het lokaal na 50 minuten verlaten. Daarna om de 15 minuten.
- De 100 minutentoets wordt waar mogelijk in een aparte gang afgenomen en wordt zo mogelijk als laatste toets van de dag ingeroosterd.
- De pauze tussen de toetsen duurt 30 minuten. De extra tijd voor de leerlingen met faciliteiten gaat daar vanaf.
- Bij elke toets wordt door de docent op de toetsomslag aangegeven welke leerlingen in aanmerking komen voor extra faciliteiten. Daarnaast wordt een namenlijst van de leerlingen toegevoegd.
- De surveillant noteert op de toetsomslag de absenten gebruik makend van de namenlijst.
- De organisatie van de toetsweek ligt bij de toetscoördinator en PeRu onder toezicht van de portefeuillehouder.
- De toetsen worden minimaal 3 werkdagen voor de afname van de toets in 58 ingeleverd.

Regels bij afname toetsen

- Leerlingen met extra faciliteiten moeten hun kaart op tafel hebben liggen tijdens de toets.
- Telefoons en smartwatches moeten in de kluis. Overtreding wordt gezien als fraude.
- De leerlingen die hun toets op de laptop maken, zitten op de achterste rij van het lokaal. Dit om te voorkomen dat andere leerlingen op hun scherm mee kunnen kijken.
- Geen enkele leerling verlaat het lokaal voor de eerste 50 minuten om is, i.v.m. rumoer op gangen, ook al is het hun enige toets. Daarna mogen zij om de 15 minuten vertrekken.
- Leerlingen nemen een (leer)boek mee naar de toets, voor het geval ze klaar zijn voor de eerste 50 minuten.

² Uitvoering van de toetsen op bladzijde 8 vormt de basis voor de organisatie van de toetsweek.

Bijlage 2: Afspraken met leerlingen en docenten over de toetsweek

Afspraken voor leerlingen

- Als je recht hebt op extra faciliteiten moet je tijdens de toets je kaart op tafel hebben liggen.
- Als je een toets op de laptop maakt, dan zit je op de achterste rij van het lokaal. Dit om te voorkomen dat andere leerlingen op je scherm mee kunnen kijken.
- Tijdens de toets schrijf je met een blauwe of zwarte pen. Je mag geen uitgumbare pen of correctie lakken (Tipp-ex oid) gebruiken.
- Tijdens een toets mag je een telefoon of horloge helemaal niet bij je hebben. Ook niet onzichtbaar. Deze moeten tijdens een toets in je kluis. Neem daarom je schoolpas mee. Aan een horloge is het niet altijd te zien of het een smartwatch is of niet. Daarom moet ook een horloge in je kluisje.
- Als je tijdens de toets een telefoon, tablet of horloge in bezit hebt, dan zal dat automatisch gezien worden als een poging tot fraude. Dat geldt dus ook voor telefoons die netjes weggestopt zijn in je broekzak.
- Euis leg je tijdens de toets op de grond naast je tafel.
- Leg je tas helemaal vooraan in het lokaal. Deze mogen niet naast je tafel staan.
- Toetsen duren 50 of 100 minuten.
- Tijdens een 50 minutentoets mag je niet naar de wc. Alleen om medische redenen is dat toegestaan. Dat moet wel voorafgaand aan de toets bekend zijn bij de surveillant, via de teamleider kun je dat doorgeven.
- Als je bij een 50 minutentoets eerder klaar bent, dan mag je tijdens de toets niet eerder het lokaal verlaten.
- Bij een 100 minutentoets mag je het lokaal pas na 50 minuten verlaten. Daarna om de 15 minuten.
- Je neemt een (leer)boek mee naar de toets, voor het geval je klaar bent voor de eerste 50 minuten.
- Bij vermoeden van fraude tijdens de afname van de toets word je daarop aangesproken, je naam wordt genoteerd en hier wordt melding van gemaakt bij de docent en de teamleider. Je maakt de toets wel af op een nieuw blaadje.

Afspraken voor surveillanten

- De surveillant is waar mogelijk 15 minuten voor de start bij het lokaal om de afname van de toets voor te bereiden. Op deze manier kunnen de leerlingen zich rustig voorbereiden op de toets.
- De surveillant haalt de toetsen op in de personeelskamer. Tentamens voor eindexamenklassen (030 en 130 gangen) worden naar de lokalen gebracht.
- De surveillant deelt de toetsen pas uit op het moment dat de leerlingen zitten en stil zijn.
- Bij de toetsen krijgt de surveillant een leerlingenlijst. Bij binnenkomst van de leerlingen noteert de surveillant de aanwezige leerlingen op deze lijst. Tevens noteer je de tijd wanneer de leerling klaar is met de toets. Daarnaast noteer je de absents in SOM.
- De lijst kan je vervolgens inleveren in een bak op het eiland in de personeelskamer. Medewerkers van PeRu houden een inhaalijst bij. Na het verwerken van de absentie legt de medewerker van PeRu de absentielijst in het postvak van de vakdocent.

- De surveillant laat de leerlingen het werk inleveren in twee pakketjes:
 1. Antwoorden
 2. Opgaven, kladpapier, etc.
- De surveillant controleert of al het werk is ingeleverd en legt het werk op alfabetische volgorde.
- De surveillant levert na afloop de gemaakte toetsen en de opgaven in, in het postvak van de betreffende vakdocent.
- Leerlingen die te laat zijn kunnen tot 20 minuten na de start van de toets het lokaal betreden.

Bijlage 3: Fraude bij toetsen

Hoe te handelen bij onregelmatigheid?

- Bij vermoeden van fraude tijdens de afname van de toets wordt de leerling daarop aangesproken, de toets wordt ingenomen en naam en tijdstip wordt genoteerd en hier wordt schriftelijk melding van gemaakt bij de docent en teamleider. De leerling maakt de toets af op een nieuw antwoordblad.
- Onder fraude wordt verstaan: het gebruik van maken van (digitale) hulpmiddelen die niet toegestaan zijn tijdens de toets, spieken, antwoorden delen tijdens de toets, vooraf de antwoorden hebben ingezien, achteraf (tijdens inzien van de toets) antwoorden verbeteren, etc.
- Bij niet-examenonderdelen besluit de vakdocent in overleg met de teamleider de sanctie en vervolgstappen. Als een leerling minderjarig is kan er een gesprek plaatsvinden in het bijzijn van ouders/verzorgers.
- Bij een eerste constatering van fraude wordt de toets beoordeeld met een 1,0 maar de toets mag wel opnieuw gemaakt worden. Het gemiddelde van de twee toetsen vormt de eindbeoordeling van de toets.
- Elke volgende constatering van fraude leidt automatisch tot een 1,0.
- De teamleider heeft altijd de mogelijkheid om in overleg met de directie af te wijken van bovenstaande regels.... (bijv. 1 fout mag niet leiden tot een jaar studievertraging).
- Als bij groepsopdrachten blijkt dat er fraude is gepleegd door een of meerdere leden van de groep, dan valt dat onder de verantwoordelijkheid van de hele groep. In dit geval worden er geen individuele cijfers toegekend.

Bijlage 4: Kwaliteit van toetsen

Een toets is pas echt van waarde als de resultaten een eerlijk beeld geven van wat een leerling kan. In de onderwijskunde maken we daarbij een belangrijk onderscheid tussen validiteit (meet je wat je wilt meten?) en betrouwbaarheid (is de meting nauwkeurig en stabiel?). Bovendien moet een toets ook praktisch uitvoerbaar zijn, zowel voor leerlingen als voor de docent.

Validiteit

Een toets is valide als hij daadwerkelijk meet wat hij beoogt te meten. In simpele termen: als jij een toets maakt over de Franse Revolutie, moet de uitslag iets zeggen over jouw kennis van die revolutie, en niet over hoe goed je Frans kunt lezen.

Betrouwbaarheid

De score op een toets is niet afhankelijk van toeval. Een betrouwbare toets levert onder dezelfde omstandigheden telkens dezelfde score op.

- De lengte: hoe meer verschillende soorten vragen je stelt over de stof, hoe kleiner de kans dat een toevalstreffer (gokje) of een kleine black-out de score verpest.
- Objectiviteit van de beoordeling: twee verschillende docenten die hetzelfde werk nakijken, komen op vrijwel hetzelfde cijfer uit. Het nakijkmodel is zo duidelijk dat twee verschillende docenten op (vrijwel) hetzelfde puntenaantal uitkomen. Bij meerkeuzevragen is dit 100%, bij open vragen wordt dit bereikt door punten toe te kennen aan specifieke trefwoorden of stappen.
- Afnamecondities: De omstandigheden moeten voor iedereen gelijk zijn. Denk hierbij aan: rustige omgeving, evenveel tijd voor iedereen, voldoende papier en goed leesbare opgaven.